

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se pri-
mesc. — Manuscrispe nu se
retrimit.

INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Nuz. Angenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf. Anton Oppelk.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körut).

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o colonă
10 bani pentru o publicare. —
Publicări mai dese după tari-
fă și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fr. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franco, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franco.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 c., pe trei
luni 6 corone. — Un exemplar
10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 217.

Brașov, Luni-Marți 2 (15) Octombrie.

1901.

Representare fără pericol.

N'am greșit, când am afirmat, că articolul lui „Magyarország“ din zilele trecute privitor la așa zisii deputați ai naționalităților, a fost inspirat dela guvern. Acesta o confirmă un articol mai nou al guvernamentalului „Pester Lloyd“ dela 12 l. c., care atinge aceeași temă.

Pe când toia ugronistă susținea, spre liniștirea opiniei publice șoviniste, că prin alegerea celor patru Slovaci și a unui Sârb, introduși în listă ca „deputați ai naționalităților“, nu s'a creat nici un pericol pentru maghiarism și „unitatea statului național maghiar“, pe atunci „Pester Lloyd“ găsesce a fi chiar „îmbucurător“, că de astă-dată naționalitățile „s'au împărțășit ceva mai viu la alegeri“ și că în urma acesta „au eșit din urnă câte-va mandate naționale mai mult ca până acuma“ (!?) Etă cum motivază „P. Lloyd“ părărea sa:

„Naționalitățile“, dice, „sunt odată aici și nu pot fi decretate ca eliminate din statistică, chiar de ar rămâne cu totul nerepresentate în parlament. De altă parte nu ne putem închipui, că statul ungar ar pute fi cumva păgubit prin câte-va vorbiri seu propuneri de colorit național, fiă ele cât de șoviniste și neprecugetate. Camera noastră încă înainte cu 25 de ani — așa-dér într'un timp, când statul ungar nu era atât de bine consolidat ca astăzi — a audiat destule vorbiri de aceste, fără ca ele să fi stricat cât de puțin dezvoltării acestui stat.“

Limbajul acesta, la părere mai echitabil, ar fi surprins în alte vremuri. Astăzi, în era fariseismului celui mai desbumbat szellist, nu va mai face nici o impresiune asupra omenilor cu judecată sănătoasă și rece.

Cu ce vrea să se spele înaintea străinătății și a lumii civilizate despotismul îmbrăcat în piele de oie al sistemului Szell? Cu cei câți va Slovaci

cară au eșit din urne numai în urma cooperării Slovacilor cu partida populară catolică! Și acești Slovaci să fiă, după „P. Lloyd“, cei ce au deschis drumul pentru reprezentarea naționalităților în dietă?

Ultraiștii români și sârbi au dat — dice foia guvernamentală — și de astă-dată parola pasivității dér cu acesta n'au dobândit, decât „numai foarte modeste succese“, deoarece alegătorii români și sârbi au votat nu numai pentru candidații moderați conaționali, ci și pentru candidați unguri de diferite partide. De aici conchide, firesce, la neoportunitatea politiei de pasivitate etc.

Cu-o naivitate prefăcută adaugă „P. Lloyd“ la toate aceste: Putem totuși să fim curioși — cum se vor purta „deputații naționali“ în cameră, dér din programele lor se scie, că nu voiesc să răstörne nici statul ungar, nici dualismul. Deja cu acesta e mult câștigat și ceea-ce vor mai avé ei să aducă înainte în dietă, ca critică a instituțiilor esistenente seu ca dorință a lor, se va pute asculta acolo fără pericol.

Tote acestea le spune numita foie ca și cum s'ar înțelege de sine, ca și când nu s'ar sci dinainte cum vor fi primiți aceia, cară eventual vor cuteza a încerca să critice serios stările triste și putrede actuale din punct de vedere al drepturilor naționalităților. N'au pățit'o ôre chiar și Sașii, cară totdeauna au fost reprezentați în dietă, că erau peaci să fiă dați afară de-acolo de șovinistii infuriați, când cu discuția asupra legii pentru maghiarizarea numelor localităților?

De aceea cunoscând bine sensibilitatea șovinistilor de pe băncile din drépta și stânga a camerei, „P. Lloyd“ le dice cu privire la Slovacii noi veniți: Ii puteți asculta fără pericol. De fapt și când ar fi mai mulți la număr, Slovacii aceia nu pot deveni nici într'un cas periculoși maghiarismului violent, pe câtă vreme ei nu vor pretinde din punct de ve-

dere național, decât executarea legii de naționalitate, care executare a devenit ađi chiar imposibilă din cauza legilor și ordonanțelor aduse, în cei trei-dăci de ani trecuți, în prejudiul acestei legi. Ar trebui dér să fiă cassate mai întâiu toate legile de maghiarizare dela 1879 încóce, ca să fiă cu puțință executarea legii naționalităților. Postulatele revisuirii legilor politice bisericesci și a legii asupra neconfesionalității, primite și în programul slovac, éráși nu póte să sparie pe șovinistii din dietă, căci situațiunea guvernului nu se va altera prin aceea, că cei patru Slovaci vor vota în aceste cestiuni cu partidul popular catolic.

Sciu bine fariseii dela putere la ce țintesc. Ei vor să nimicéscă opoziția naționalităților, hipnotisând victimile, ce și-le aleg cu încetul din sinul ei, ca să le póta cu atât mai bine apuca și înghiți.

Dilele aceste organul contelui Zichy, vorbind de politica de amăgire a lui Szell, scriea:

„Védu-tați șérpele cum se tirăe, cum stă la pândă când zăresce prada, védu'tați când și-a prins victima, cum o înghite încetinel cu balele lui — de viă? Décă stomacul lui e plin, e așa de blând și pacinic, se încolăcesce și odihnesce până ce mistue. Dér îndată-ce a mistuit, ce a înghițit, el pornesce din nou după pradă.“

„Acesta — încheiă amintitul organ — e icóna partidului liberal; acesta e politica lui bisericescă“ — ér noi putem adaugé cu cea mai tare convingere: *acesta e și politica lui de naționalitate!*

România și tariful vamal german. „Lokalanzeiger“ din Berlin publică o scrisóre a d-lui Al. Beldiman, ministrul român la Berlin, prin care se desminte soi-reza dată de „N. Fr. Presse“ cum-că România, prin d-l Beldiman, ar fi făcut ôre-cară declarațiuní cancelarului german asu-

pra noului proiect de tarif vamal al Germaniei.

Pactul austro-ungar. Dr. Lueger, primarul Vienei, a vorbit într'o adunare a creștinilor sociali despre situațiunea generală politică internă și s'a pronunțat și asupra pactului dintre Austria și Ungaria. „Nicolodată — dice Lueger — n'a fost în cestiunea pactului mai favorabilă situațiunea pentru noi ca acum. Ađi avem în mână Ungaria așa, că putem să-i adresăm un cuvânt mai aspru. Trebuie date la o parte proiectele de până acum și trebuie să aducem altele noué și mai favorabile. Ungaria să fiă locul de statornică consumare a articulelor de industriă austriacă și n'are să caute ea a-și orea artificial o proprie industriă. De n'o vor voi Maghiarii această, mănecé-și ei vitele și ducă-și făina unde le place“. — Cuvintele lui Lueger i-a pișcat grozav pe șovinistii din Peșta.

Pregătiri în Balcani. „Magyarország“ se ocupă cu importanța întrevederii dela Viena între Majestatea Sa monarchul nostru și Regele Carol. Dice, că această întrevedere n'a fost un simplu act de curtoasiă, căci monarchul austro-ungar întorcând visita, ce i-a făcut'o Regele Carol, a convorbit cu suveranul român timp de 1½ ôra. Câte-va zile mai înainte ministru-președinte român a fost la Viena, ér la conferența celor doi monarchi a participat și ministrul Goluchowski. Obiectul convorbirii, dice numita foie, l'au format mișcările politice din Balcani și mai ales politica ruséscă față de România a dat material bogat de conversașiă. „M.-g.“ crede a soi, că cu privire la această Regele Carol a declarat, că atitudinea Rusiei n'a schimbat nimio în atitudinea politică a guvernului seu. Arată mai departe, că Bulgaria caută cu tot prețul să-și redobândéscă capacitatea de acțiune, ceea-ce i-a și succes prin imprumutul contractat de curénd în străinătate. Din toate aceste conchide, că în Balcani se pregătesc lucruri mari și conferențele din Viena au avut de sigur scopul de-a contracara politica bulgară în munca ei.

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

(15)

Coresi scriitor seu tipograf?

Un capitol din istoria primelor începuturi de literatură cultă națională la Români.

(Continuare.)

Diaconul Coresi e figura cea mai alésă în seria vechilor copisți, conservatori ai vechii noastre literaturi române bisericesci — toți anonimi — e cea mai alésă figură în istoria primelor începuturi de literatură cultă la Români, căci ceea ce-l distinge și-l ridică peste toți predecesorii săi cărturari români — necunoscuți după nume — este *conștiința* activității sale. Coresi e primul din vechii anteluptători ai culturii naționale române, care în mână de-opotrivă cu condeiul și cu elementele artei tipografice, literile mobile sculptate în lemn seu turnate în metal, luptă o luptă grea, luptă desrobirii limbei românesci din lațurile sclăviei slavone, avénd el primul

înaintea ochilor un scop final bine determinat: naționalizarea bisericeii române prin întocmirea unor traduceri acomodată românesci, prin *tipărirea* și *introducerea generală* a lor în ritualul bisericesc.

Diaconul Coresi e primul anteluptător conșciu al culturii noastre literare. Décă texte seu copii *manuscrispe*, cum sunt psaltirea scheiană, psaltirea voronețană, apostolul voronețan, au fost scrise mai mult cu destinațiuní locale, pentru anumite biserici seu mănăstiri, textele *tipărite* Coresiane să disting tocmăi prin destinațiunea lor *universală*, scrise fiind și publicate pentru usul întregii bisericeii românesci.

Universalitatea ca destinațiune a textelor Coresiane, este aceea, care imprimă acestor prime tipărituri românesci timbrul și caracterul unei înalte conștiințe. Diaconul Coresi, conșciu de destinațiunea universală a tipăriturilor sale, a trebuit să îmbrace mai întâiu *vechile* texte românesci, de caracter local, într'o haină mai modernă și mai uniformă, cu eschiderea nuansărilor și particularităților provinciale.

Prima încercare de *uniformizare* și *unificare* a limbei românesci în scris, făcută în deplină conștiință, este ceea-ce distinge pe diaconul Coresi de antecesorii săi copisti anonimi și ceea-ce constituie valórea reală intrinsecă a opereii Coresiane.

Ceea-ce dice Coresi în epilogul psaltirii sale din 1577: „dereptú aceaia fraji miei, preuților, scrisu-v'amú... *sé vé fiá de înțelegătură*“, este aceeași idee, ce-o vedem esprimată mai târziu în formă mai distinctă și mai clară în a doua prefață a Noului Testament de Belgrad 1648:

„Aceasta încă vă rugămú să luați aminte, că rumânií nu grăiescú în toate părțile într'un chip, încă nici într'o țară toți într'un chip; pent'aceia cu nevoe poate să scrie cine-va să înțeleagă toți... Bine știmú, că cuvintele trebuie să fie ca banii, că banii aceia sânt buni, carii îmblă în toate țările, așa și cuvintele acelea sântú bune, carele le înțelegú toți. Noi drept aceia neamú silit de încóat am putut, să *isvodim așa, cum să înțeleagă toți*“.²⁷⁾

²⁷⁾ Gaster, Chrest. rom. I, pg. 126.

Archaismele și provincialismele, sunt elementele specifice, ce le deláturá Coresi după puțință din redacțiunile sale românesci. Așa d. e. în psaltirea Coresiană, precum dovedesce comparațiunea cu textul psaltirii manuscrispe soheiane și voronețane, sunt omise și înlocuite cu forme mai moderne archaisme, ca *gintu* (lat. gens), *desideratu* (lat. desideratum), *mesereare* (lat. miserere), *fuște* (lat. fustis), *opu* (lat. opus), etc. etc., ér dintre particularitățile fonetice provinciale e evitat în primul rând *rhotacismul*.²⁸⁾

Că prin copierea vechilor texte și mai ales prin „îndreptarea“ lor, — întru cât acesta era lăsatá la arbitriul fiecáruia — adeseori se comiteau *erori*, acesta o dovedesce chiar și permanenta și insistenta rugare a editorilor și a oulegătorilor de a erta și a îndrepta, ceea ce s'a greșit eventual.

Că Coresi încă a comis multe erori,

²⁸⁾ Vedí în detaliu articolul meu, *Limba vechilor noastre cărți bisericesc*, în „Gazeta. Trans.“ 1899, Nr. 272.

Din congregația comitatului Caraș Severin.

Joi s'a deschis în Lugos congregația de toamnă a comitatului Caraș-Severin. Membrii români ai congregației au pus și de rândul acesta în discuțiune o sumă de chestiuni de interes general.

Dr. C. Jurca, provocându-se la legea de naționalitate și la usul din comitat, a interpellat pe vice-spanul Fialka, deoacă are cunoștință, că limba română, care e limbă de pertractare în comitat, nu se respectă, și că are de gând a întreprinde ceva în afacerea aceasta?—Vicespanul Fialka răspunde, că e drept, că publicațiunile comitatense se fac numai ungurese, ele însă se publică prin tobă și românește în toate comunele. — Interpelantul nu ia la cunoștință răspunsul.

După-ce d-l Tomici vorbește în cestiunea palatului justiției și în cestiunea grămeșilor de pătră pe drumuri, cere ca răspunsul dat de vice-span la prima sa interpellare să se comunice și în limba română, fiind-că cetățenii români din Lugos așteptă această. — Vice-spanul răspunde, că a dat lămuriri în limba maghiară și nu e trebuință de răspuns și în altă limbă.

Declarația această produce o scenă furtunosă și Românii protestează în contra călării flagrante a legii. D-l C. Brediceanu insistă, ca presidiul să dispună traducerea răspunsului în limba română. — Vicespanul declară, că el n'are să comunice răspunsul în limba românească. — D-l Brediceanu: Pardon! ba ai s'o faci, nu de dragul nostru, ci constrins de lege. După lege chiar și rescriptele Maj. Sale și ale miniștrilor au să se publice și în limba română, ca limbă protocolară. E trist, că numai noi am rămas, cari să apărăm legile; noi nu cedăm, și deoacă nu ni-se satisface incontestabilei noastre pretensiuni, vom afla noi mijloace a curăți toate obstacolele și vom restabili domnia legii. — Se produce un tumult general în mijlocul căruia fișpanul face semn protonotarului Issekutz, care se ridică și comunică românește răspunsul dat de vicespan în cestiunea zidirei palatului justiției.

Urmăză o cestiune de tot interesantă: protestarea chiar din parte guvernamentală contra falsificării listelor de alegători. Dăm în estras, după „Drapelul“ din Lugos, discușiunea asupra acestei afaceri.

Dr. I. Rosenthal spune, că alegerile dietale au trecut și că partidul din care face parte (a lui Pattayánszky) a eșit învingător. Deși nu este obiceiul ca învingătorul să recrimineze, totuși nu pôte să nu recriminez contra unui cas ciudat, ce a avut ocaziune să-l experimenteze când a perous lista alegătorilor. În lista alegătorilor din cercul Balintului, în a cărui frunte stă un prim-pretore de fer (ilaritate și strigăte: iubilant!) a vădut lucruri de tot curioase. Valul ridică și valul înghite alegătorii. Și mai curios este, că în anii când nu sunt alegeri, sunt alegători cu sutele în o co-

adeseori grosolane, această o dovedește d. e. tocmai comparațiunea textului Coresian al psaltirei cu cele două redacțiuni manuscripte, cea scheiană și voronețană.

Pe cât de „învățat meșter“ a fost Coresi ca tipograf, mai pe atât de superficial se dovedește ca copist-corrector al vechilor traduceri românești bisericose.

Superficialitatea însă nu este o notă specifică individuală a lui Coresi, ci e un neajuns al timpului său, neajuns, ce și avea rădăcinile în împrejurările culturale pe atunci puțin favorabile la Români.

Oând deci Coresi dăce cu multă conștiință de sine în epilogul psaltirei sale din 1577: „Să cetiiți și bine să scootiți, că veți vedea înșivă, că e cu adevăr“ — deși în realitate astăzi judecând multe din ale neobositului diacon nu sunt tocmai cu adevăr — aici trebuie totuși să recunoștem glasul conștiinței omului superior, al cărturarului cunoscut și apreciat de toți contemporanii săi.

(Va urma.)

Nicolae Sulică.

mună, er în anii cu alegeri dietale, se reduce în unele comune numărul alegătorilor în mod uimitor. Comuna Szapáryfalva (coloniă maghiară) a avut în anul trecut 185 alegători, și în anul viitor va avea cam 200 alegători, în anul curent însă când s'au făcut alegeri s'a redus în mod miraculos numărul alegătorilor la cifra rotundă de 26. Este această lucruri curate? De tot ciudat este apoi întempleră, că între acești 26 se aflau mai mulți, cari au fost introduși în listă, nu din considerantele că întruneau condițiile de alegători, ci din considerante, că sunt aderenți ai pretorului cu mâna de fer (Hirsch) ale cărui degete de fer se întind în toate comunele și bat tactul chiar și bătăitului muștelor. Un număr însemnat de cetățeni au fost despoiați de dreptul cardinal constituțional de alegători și noi nu putem lăsa nepedepsită această călcare flagrantă a legii. Propune deci, ca din sinul congregațiunii să se esmită o anchetă de 9 membrii din toate partidele, ca să stabilească responsabilitățile și să erueze pe cei vinovați.

Dr. I. Hause (Szendist) polomisează cu antevorbitorul, declarând, că la alegere a participat numai un partid și prin urmare nu există învinși și învingători.

C. Brediceanu. Doi luptători din două tabere, ambele neromâne, dela alegerea ultimă din Lugos — cerc românesc — se bat în capete și abia din frecările luptei ved ceea ce noi aprăpe de 30 ani cu durere am esperiat: falsificarea listelor alegătorilor. Acestea au devenit sistem electoral sub era espirată inaugurată de marele păiang-n sugător al sângelui din constituționalismul țării noastre, Tisza (Strigăte: Dumnezeu să-l ierte!) Această falsificare s'a practicat nu numai în cercul Balintului, ci în întreg comitatul, în întreaga țară și cu acest lucru miserabil de regulă au fost încredințați notarii. Ecă după 30 de ani vin concetățenii unguri și se plâng amar de escamotare prin falsificare. Veninul din sistemul electoral le ucide și dreptul lor.

Bucuros punem umăr cu Ungurii ca să apărăm drepturile de alegere și curățenia alegerilor de care cu toate vorbele frumoase ale d-lui Szell, tare departe suntem. Poporul slăbit materialicesce, supt, stors, muiat, e chemat în fața notarului, care îi dăce: mă omule, ce vrei să faci? ore nu trebuie în toate lipsele tale nenumerate la mine să te adresezi? Ascultă-mă, apoi vine răchie, apoi crișarei și papricasul. Așa se frământă masa și așa s'a întemplat și la alegerile ultime. Și una și cealaltă partidă în butul legii a folosit arme și mijloace oprite și nemorale. Acest teren de luptă nu-i de noi, nu-i pentru sânta noastră cauză, nu-i pentru patriotul adevărat, iubitor de adevărată libertate. Faceți recriminări pentru falsificarea listelor de alegători, dăr sciiți și toate celelalte apucături criminale. Cei învingători tac, fiind-că s' mulțumiți cu rezultatul, cei învinși se tem de urmările desoperirilor compromiștore.

Nu tac însă cu suspiciuni față de noi, cari ne-am declarat pasivi, ci în mod tendențios au utoezat a lăți faima, că noi am îndemnat pe alegătorii aduși cu forța, mită și bețiă — ca să mērgă la votare. Cine utoeză a ridică această acuză perfidă, școle-se... că-i vom rupe capul, fiind-că mincinos e cel-ce a scornit această defaimare și infam calumniator cel-ce o susține.

Nu din revoltare îndreptățită se fac recriminări, ci simplu fiind-că deși două au fost taberele, totuși numai o mână a condus totă alegerea, cu un scop. Propunerea d-lui Dr. Rosenthal, ca să se ignoreze fofurile disciplinare competente și să se alēgă o anchetă, nu o află de motivată, fiind-că unde sunt normate procedările disciplinare, trebuie să ne ținem de acelea. Drept aceea fac propunerea, ca cazul falsificării listelor de alegători din comuna Szapáryfalva să se transpună d-lui vice-comite spre anchetare și eventuală îndrumare a cercetării disciplinare, avēnd a face la timpul său onor. congregațiunii raport despre rezultat.

Prototiscalul Arpad Sulyok susține, că denunțându-se un cas concret de falsificare, congregațiunea nu pôte să nu ordoneze investigațiune și să concrēdă cu această pe

d-l vice-comite. (Români: Tot asta a dăș și d-l Brediceanu).

Dr. M. Deutsch ține, că congregațiunea ar merge prea departe, decă ar ordona investigațiune disciplinară contra fibreiului Hirschi.

Dr. Rosenthal folosindu-se de cuvēntul final, dăce, că nici pe dēnsul nu-l împōrtă persoanele, ci faptul, dăr e pentru ancheta specială.

C. Brediceanu, ca contra-propunător, își susține părerea a-se transpune cauza la forul disciplinar, căci altcum cu esmiterea unei anchete am da a priori un vot de neîncredere forului disciplinar și d-lui vice-comite, care până acum nu ne-a dat ansă la această. Întrēga congregațiune — cu esceptia lui Rosenthal — primesce între vii aprobări propunerea d-lui C. Brediceanu.

(Va urma.)

Masa studenților dela școlile noastre medii și superioare din Brașov.

Brașov, în 1 (14) Oct. 1901.

Ađi s'a deschis pentru anul școlar 1901/902 în mod solemn masa studenților dela școlile noastre medii și superioare, pentru-ca în timp de 9 luni de dăle să împărțescă de binefacerea prânđului gratuit pe cei 30 de școlari sēraci primiți în acest an la masă.

Cu dăna de ađi s'a inaugurat al patrulea an de existență a acestei instituțiunii umanitare de primul rang al școlilor noastre. Instituțiunea este tineră, dăr pusă pe baze solide și îmbrățisată cu drag de inima obștei românești, ea prosperēză neîncetat și decăla înființarea ei în anul școl. 1898/99 ea a putut adăposti la sinul său numai timp de vre-o 4 luni de dăle 16 școlari sēraci, ađi ni-se umple inima de bucurie, când putem anunța iubitului nostru public românesc, că în anul al 4-lea al existenței sale, ea va hrăni gratuit până la finea anului școl. 30 de elevi.

Etă lista celor 30 școlari beneficiați din suma celor 47 petenți, dintre cari 17, din lipsă de mijloace, nu au putut fi primiți la masă:

Din cl. VIII gimn.: I. Căldărea (Zărnești) și Vas. Cucu (Ucea de jos.) Din cl. VII gimn.: G. Giuglea (Satulung), St. Gianu (Alibunar), Vict. Muntean (Ofenbaia), Voicu Nișescu (Turcheș), Onisifor Soră (Seliște); din cl. VI gimn.: Alexandru Boboia (Veneția super.), Mateiu Boeriu (Grid); din cl. V gimn.: Corn. Albu (Gyanta, Bihor), G. Filip (Satulung) și I. Modroiu (Rișnov); din cl. IV gimn.: Dum. Cazac (Satulung), Val. Florea (Brașov); din cl. III gimn.: Traian Stănuț și Turtea, (ambii din Săsaș); din cl. II gimn.: Romul Cosma (Arișud); din cl. IV. reală: Petru Manole (Baofalu); din cl. III reală: I. Brătulescu (Zărnești) și Nic. Vulc. (Teleki-Recea); din cl. III comero.: Nic. Frâncu (Porumbacul super.), Nic. Popică (Covasua) și Virgil Popovici (Dărste); din cl. II comero.: Dum. Hociotă (Seliște), Vas. Muntean (Ciclova mont.), G. Talescu (Oravița mont.); din cl. I comero.: I. Maftēiu (Paloș), Valeriu Pop (Vad), Dum. Sērbu (Dărste) și Nic. Suoiu (Bogata).

Primirea la masă s'a făcut pe baza celei mai minuțioase și mai conștiințioase cercetări a documentelor acluse de petenți, precum și pe baza numărōselor informațiunii particulare despre relațiunile familiilor petenților, așa încât credem, că întru cât omeneșce cu puțință este, s'a puceș cu completă dreptate.

Din locul născerii școlariilor primiți la masă se vede, că școlarii sunt de pe totă întinderea patriei noastre; vedem aci reprezentate comitatele Brașov (cu 9 școlari), Făgăraș (cu 9 școlari), Sibiu (cu 4 școlari), Trei-scaune (cu 2), Caraș-Severin (cu 2), Tērnava-mare (cu 1), Torontal (cu 1), Turda Arieș (cu 1) și Bihorul (cu 1). Faptul acesta justifică sprijinul general dat de toți Românii pentru masa studenților, care nu este o instituțiune locală pentru Brașov, ci o instituțiune culturală umanitară de cel mai general interes național-românesc.

În acest fapt residă și speranța continuă a factorilor conducători ai mesei studenților, ca instituțiunea această să fiă nefucetată sprijinită și dezvoltată de întreg românismul din patria noastră.

Și cât de mare este necesitatea acestui sprijin general pentru-ca masa studenților din Brașov să se pōtă susține măcar în estensiunea sa actuală, rezultă chiar din următoarele cifre eloquente.

Totă averea mesii studenților de prezent se pōte evalua, în cifra rotundă, la 18,000 de corōne. Venitele anuale ale acestui capital (după modul actual de plasare) se pot evalua cu maximum: 1000 corōne. La suma această avem a adauge cotizațiunile anuale asigurate pe timp nedeterminat (dela 1 bancă, 1 Reuniune și mai mulți particulari) circa 500 corōne anual. Așa-dēră masa studenților dispune de un venit anual asigurat pentru acoperirea trebuințelor curente anuale de: 1500 cor.

Să vedem acum, cari sunt spesele budgetare în acest an școl. a mesii studenților?

1) Prânđul la masă pentru 30 școlari (pe lună à 12 cor.) pe 9 luni cor. 3240.

2. Spese diverse cor. 60, Cu totul: cor. 3300.

Cu alte cuvinte: *speșele anuale întrec*

cu 1800 cor. venitele anuale asigurate ale mesei.

Etă dăr, că 1800 de corōne este suma, la care trebuie să conteze în acest an școlar administrația mesei studenților, pentru de a acoperi trebuințele curente ale mesii pro 1901/902 n. Și de unde această sumă?

De-acolo, de unde s'a adunat și capitalul de 18,000 corōne: din pușga obștei românești, din munificența băncilor și a particularilor noștri de inimă.

Acest izvor neseșat ne-a ajutat în anul trecut cu suma de 4000 de corōne, dându-ne puțința de a capitalisa din ea aprăpe 3000 de corōne, astfel speranța noastră e justificată, deoacă așteptăm, ca în acest an, decă nu 4000, apoi barem 1800 de corōne să se jertfescă pentru idealul umanitar-național, ce se numeșce masa studenților români din Brașov.

Contăm în special la munificența băncilor noastre, cari ar trebui să aibă anual o oifără permanentă pentru masa studenților din Brașov, urmând în privința această nobilul exemplu al Casei de păstrare din Seliște, singura bancă română, care ne-a asigurat pentru tot-dēuna o subvenția anuală de 120 corōne!

Masa studenților este plasată în acest an școlar la d-l Ioan Avrigeanu și soția sa Efrosina Avrigeanu (strada Prundului Nr.7), în 2 odăi spațioșe, etagiu, în nemijlocita apropiere a școlilor, ușurându-se astfel inspectia dălnică din partea corpului profesoral.

Incheind raportul, urăm mesii studenților români din Brașov din totă inima un: Vivat! Crescat! Floreat!

Oculus.

SCIRILE DILEI.

— 1 (14) Octombria.

Logodna archiducesei Elisabeta. Din cercurile curții din Viena a transpirat în publicitate scirea despre apropiata logodire a archiducesei Elisabeta, unica fiică a fostului moștenitor de tron Rudolf și a archiducesei Stefania, cu locotenentul de ulani prințul Windischgraetz Otto. Se afirmă, că Majestatea Sa monarchul și-a dat invoirea.

Regele Carol, după ce din cauza ploilor a suspendat manevrele, s'a dus în dăna de 11 Oct. din castelul Sihlea la Râmnicu-Sărat, unde primarul Lupescu l'a primit cu tradiționala pâne și sare. Regele s'a dus dela gară de a dreptul la biserică catedrală, unde episcopul Dionisie de Buzen a celebrat un „Te Deum“. De aici s'a dus cu suita sa la primarul Lupescu, unde a fost găzduit.

„Ofțeri conștiințioși“. Așa-i numeșce „Magyar Szó“ pe cei 904 ofțeri, cari au cerut transferarea lor la regimentele austriace, pe motiv, că neputēnd învăța limba maghiară, nu sunt în stare a se înțelege cu soldații așa cum cere regulamen-

„S. D. T.“ din Sibiu trăgând concluziunile din definițiunea diarului unguresc dăce, că ce bine ar fi, când și la noi funcționarii civili, cari nu cunosc, decât limba maghiară, ar fi atât de conștiențioși și și ar cere permutarea pe motiv, că nu se pot înțelege cu publicul. — Noi credem, că dacă într'o bună dimineață ar începe să-i mustre conștiința pe acei funcționari, numărul cererilor de transferare s'ar înainta cu mii și nu cu sutele ca ale ofițerilor.

Memoriul „Maghiarilor gr. cat.“
Dilele aceste a apărut memoriul asupra peregrinajului, ce l'au făcut anul trecut așa botezării „Maghiarii catolice de ritul grecesc“ la Roma. Publicația voluminoasă arată și scopul principal pentru care s'a făcut peregrinajul, care soim, că s'a sfârșit c'un fiasco complet. Vom reveni.

Agata Bârsescu în Brașov. Măne, în 15 Octomvrie n., celebra tragediană d-șora Agata Bârsescu, care a ilustrat cele mai mari scene prin joul său neîntrecut și care a secerat numai de curând adevărate triumfuri pe scena din Berlin, — va debuta în trupa d-lui Leo Bauer în sala de concerte din Brașov. Piesa în care vom avea ocaziune a o admira pe d-șora Bârsescu mănăsără, se numește „Zauberin am Stein“.

Succesul unei Romănce la München.
Ni-se comunică, că d-șora Lucreția Mureșanu, fiica medicului Dr. G. Mureșanu din Beiuș, în ziua de 2 Octomvrie a obținut, în urma unui examen strălucit, la conservatorul din München diploma în arta musicală. — Suntem veseli, că putem înregistra ivirea unui nou talent musical, eșit din stulul poporului nostru.

Pentru masa studenților români din Brașov au intrat dela d-l profesor ginasial Dionisie Făgărășianu 20 cor. ca donațiune din privilegiul țilei sale onomastice. Primescă nobilul donator cele mai vii mulțumite. *Direct. școlilor medii gr. or. române din Brașov.*

Incidentul dela Corabia. În privința arestării unor funcționari români din Corabia, de către autoritățile bulgare, la ministerul român de interne s'au primit următoarele sciri dela poliția locală: „În ziua de 22 Septemvrie, picheul Stănescu al portului Corabia însoțit de trei cantonieri având și doi copii cu dâșii, au plecat cu barca să sodeze apa pe Dunăre în sus, la gemandura din dreptul satului bulgar Bejlii distanță ca 15 kilometri de portul Corabia. Acolo au fost somați de sentinelele bulgare să tragă la mal pe teritoriul bulgar, unde trăgând au fost arestați și conduși la Rahova. Căpitania portului Corabia aflând de lipsa lor, Duminecă dimineața la 23 Septemvrie, și crezând că pte s'au înecat, a rugat telegrafic căpitania portului Bechet să cerceteze și la Rahova. Căpitania portului Bechet a răspuns, că picheul cu cantonierii și cei doi copii sunt arestați la Rahova. Picheul și cantonierii, împreună cu copiii lor, fiind în urmă liberați dela Rahova, s'au înapoiat în sera de 27 curent în Corabia.“

Logodnă. Victor Anderco, teolog abs. și Dora Ioacico fidanțați.

Suveranii Italiei la Milano. Dilele treente Suveranii Italiei au sosit la Milano. Primirea făcută regelui și reginei Italiei de către Milanesei a întrecut toate prevederile. După miniștri și autoritățile locale, regele a primit 2 reprezentanți ai asociațiunii lombarde pentru pace. Unul din acești reprezentanți, Moneta, fost director al „Secolului“, țiar democrat și chiar radical, i-a scris o adresă manifestând dorințele asociațiunii, care cere ca armata națională să nu fie instruită decât pentru apărarea țării; ca instrucția militară să fie dată tinerimei de timpuriu, ceea-ce ar permite să se scadă timpul de serviciu; în fine, ca regele să propună pentru desarmarea internațională. Regele a dovedit, că posedă perfect toate aceste cestiuni și că împărtășește toate din aceste idei. A vorbit în favoarea condiției meru crescende a acordurilor internaționale, cari au drept rezultat menținerea păcii și ea dovadă a citat înțele-

gerile cu privire la Creta și China. A manifestat de asemeni, o mare admirațiune pentru valorea Burilor, cari sunt soldați incomparabili, astfel că Englesii au făcut reu de nu le-au apreciat calitățile războiului. Darea de sémă a acestei convorbiri, publicată de țiare, a produs o impresiune foarte favorabilă.

Adunări de controlă. Magistratul orașenesc anunță, că adunarea de controlă pentru militarii dela glôte nu se va ține la 18, 19 și 21 Octomvrie, ci la 23, 24, 25 și 26 Octomvrie c. la orele 9 a. m. în edificiul căpitanatului orașenesc, și anume în ziua de 23 Oct. cei din anii 1859, 60, 61; 24 Oct.: 1862, 63, 64; 25 Oct.: 1865, 66, 67; 26 Oct.: 1868 și mai tineri.

Din viața poporului american. Duminecă sera s'a ținut în sala hotelului „Orient“ o conferență publică, în care D-l Dr. G. Boros, decanul facultății teologice unitare din Clușiu, și-a expus propriile observații asupra vieții poporului american. D-l Dr. Boros și-a încheiat conferența cu cuvintele: „Să imităm și noi pe americani în nișințele lor spre concordiă și spre binecuvântările păcii sociale. Maghiarii n'au nevoie de luptă socială. Destul timp s'a pierdut cu această în trecut, de acuma să câștigăm lauri cu armele muncii“. Confesiunea unitară, care numără 70.000 suflete, toți Secui se bucură de sprijinul bisericeii anglicane și mai toți preoții lor își fac studiile în Londra. D-l Boros, cunoscând bine limba engleză, s'a încumetat a trece și Oceanul și conferența de aseră a fost rezultatul studiilor sale din America. Regretăm, că din cauza lipsei de spațiu nu putem rezuma conținutul expunerilor d-lui Dr. Boros, cari au fost la un nivel superior. Venitul intrării a fost destinat pentru comunitatea unitară din Brașov.

Societatea de lectură pedagogico-teologică din Arad, ținându-și sediința sa de constituire în 25 l. c. sub presidența Reverendissimului Domn prof. Dr. Ioan Petran, s'a organizat în următorul mod: President: Victor C. Fizeșianu, teol. curs. III. Secretar: Romul R. Ratiu, teol. curs. II. Notar: Ioan Giuchiciu, ped. curs. III. Cassar: Valer Felneac, teol. curs. II. Bibliotecar I: Iosif Tărău, teol. curs. I. Bibliotecar II: Nicolae Raicu, ped. curs. III. Controlor: Petru Savu, ped. curs. IV. Com. literară: Victor Aga, teol. curs. III. Zacharie Moga, teol. curs. II. Aurel Papp, teol. curs. I. Ioan Suciu, ped. curs. IV. Ioan Popoviciu, ped. curs. III. Com. musicală: Traian Naghiu, teol. curs. III. Dimitriu Maci, teol. curs. II. Aurel Raica, teol. curs. I. Petru Ciucur, ped. curs. IV. Ștefan Ștef, ped. curs. III. Com. revizora: Moise Popoviciu, teol. curs. II. Ioan Chereșladan, teol. curs. I. Iosif Leu, ped. curs. III.

Dela comună. Pe Miercuri, în 16 n. c. la 3 ore d. a. este convocată adunarea generală ordinară a reprezentanței comunei Brașov în casa sfatului.

Epe de vânzare. Dela primăria din loc primim încunoscîntărea, că în ziua de 16 Oct. c. dim. la orele 7 se vor vinde în Sibiu (Hermannsplatz) epele erariale scoșe din serviciu însă apte de prăsilă. O epă se vinde cu câte 100 cor.

Epilog tragi-comic la desvélirea monumentului din Dealu-Spirei.

În armonia și entuziasmul național, ce s'a manifestat cu ocaziunea desvélirii monumentului ridicat în amintirea vitejilor pompieri dela 1848, s'a amestecat acum ulterior și o notă discordantă. Acastă notă — nu rideți — ne vine din Viena, unde apare un țiar săptămânal jidovesc sub titlul „Jüdisches Volksblatt“, în care se publică acum o corespondență tragi-comică din Bucuresci relativ la serbarea din Dealu-Spirei. În acea corespondență sunt acușați bărbații de stat români, că sunt nedrepti față cu jidovii, cari au luat parte(?) și ei la lupta din 13 Septem., ér astăzi sunt cu toții ignorați și

veteranii jidani n'au fost nici măcar invitați la actul desvélirii. Nu vrem să lipsim pe cititorii noștri de plăcerea de a gusta hazul acelei corespondențe jeremiane și de aceea o lăsăm să urmeze întregă în traducere, rezervându-ne a mai reveni asupra ei:

Bucuresci, sfârșitul lui Sept. 1901.

„Măhuit și amărit m'am întors dela parada desvélirii monumentului, ridicat în onorea luptătorilor pentru libertate dela 1848. Parada în sine a fost frumoasă, ba aveam chiar unele momente sublime, dér o mică scenă, apröpe neobservată de public, mi-a lăsat o impresie durerösa. Piața cea mare era tiosată de lume, ochii tuturor erau îndreptați spre monumentalul frumos modelat al artileristilor și pompierilor, cari s'au luptat în potriua trupelor turcescoi mult mai numérose și urechile tuturor erau așintite la discursurile înflăcărâte ale lui Robescu, Bibicescu și Sturdza. Dér în mijlocul acestor discursuri elevate și în aclamațiunile entusiaste ale publicului, pătrunse la urechile mele un glas năbușit, care îmi era atât de cunoscut și care mi-a intrat în suflet, așa că involuntar a trebuit să mă întorc, să văd de unde vine acel glas. Uitasem mediul, în care mă aflam, uitasem parada și tot, ér înaintea mea stătea o mică oătă de veterani cu părul alb, cari și ei au fost luptat împreună, dér cari n'au fost invitați la serbări, din cauza, că — sunt jidovi.“

— Unde sunt timpurile bune? esclamă unul dintra ei. Ce s'a ales din acele vorbe dulci de atunci? Ce viitor ne-a pus în perspectivă Brătianu, conducătorul revoluției! Noi eram numiți frați, cari am avé un interes comun și cari trebuie să luptăm împreună pentru libertate. Cine ar fi crezut, că „frații“ noștri ne vor tortura mai dihai, decât „Arnăuții“ și cei-lalți asupritori!

Îmi aduc aminte foarte bine, începutul doilei. Era într'o Vineri sera, garda națională și miliția făceau gardă în oraș. Brătianu inspecta strățile și vădă pe un bătrân jidov în costum de șabes, cu căciula blănită și cu perciuni, patrulând în sus și în jos cu arma în mână. Brătianu se uită la el cât-va timp, apoi dîse: „Are înfățișarea patriarhului Abraham“. „În adevér“, observă un altul suspinând, acele o fi avut înfățișarea patriarhului Abraham, însă în momentul, când Dumnezeu i-a dat porunca: „Ești din țera ta și din casa părintescă și din pământul tău!“...

Eram cu desevîrsire exaltat. Priviam îndelung la mica grupă. Toți erau bărbați cu spinarea încovoiată, cu fața brăsdată și cu ochi tulburi. Unii din ei purtau pe piept decorațiile din acele timpuri. Acuma însă stăteau la o parte. Camerații lor creștini stăteau în mijlocul oratorilor, ér ei erau esoluși... Și involuntar le trecu prin minte tuturor comparația între trecut și prezent.

Poporul român n'a fost dușmanul jidovilor nici-odată, poporul era bun și trăia cu jidovii în pace. Dér ragimul, același Brătianu aruncă în anii șese-șapte în popor tăciunele aprins al urei contra jidovilor, pentru-ca să pötă ascunde miserile țerii, ca și cum jidovii ar fi fost de vină la acele miserii. Ast-fel s'a răspândit de sus în jos tot mai adêne în popor ura contra jidovilor, așa că astăzi nici chiar un ministru de talia lui Carp nu e în stare a stăpâni spiritele întuiericului, fiind că sufletul poporului este otrăvit până la măduvă.

Cu gânduri posonorite și cu ochii udați în lacrimi părăsi locul festivităților și o altă paradă îmi veni în minte. Prin asociațiunea ideilor ajunse la Atena, unde nu de mult avuse loc înfrățirea studenților români și greci.

Grecia și România... Amândouă statele au fost liberate de Turcia cu ajutorul Europei, amândouă au recunoscut ca condiția a independenței lor egala îndreptățire a tuturor confesiunilor și națiunilor. Era vorba de jidovi și eti, că ura contra jidovilor a devenit la poporul grec tradițională. Chiar și în țările streine, ei sunt aceia,

cari pun la cale tulburările contra jidovilor. Odessa și Corfu sunt martori clasici pentru aceasta. Cu toate acestea Grecia a introdus egala îndreptățire a Jidovilor. După lege în Grecia Jidovii au toate drepturile civile și politice, pe când guvernul român a scuit pe oăi pieșe să escludă pe Jidovi dela ori-ce drepturi, ou totă voința Europei.

În adevér putem esclama: „Nu mai esistă Europa! Pentru apărarea fraților noștri din România nu se pune în mișcare o singură mână, nu se rostese niciun cuvânt puternic. Anul trecut, când emigrațiunea în masse a Jidovilor a produs senzația și mai multe țiare mari au protestat, credeam, că se pregătesce ceva. Ne-am înșelat! Anul acesta, emigrările au fost mai puțin bătătoare la ochi din cauza ajutoarelor primite dela societatea „Ica“ și dela Alianța din Paris, dér situația noastră nu s'a îndreptat nici măcar cu o iotă“...

Nou abonament la Gazeta Transilvaniei.

Cu 1 Octomvrie st. v. 1901

s'a deschis nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii fôiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 24 corône; pe șese luni 12 corône; pe trei luni 6 corône; pe o lună 2 corône.

Pentru România și străinătate: pe un an 40 franci, pe șese luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50

Abonarea se pöte face mai ușor prin mandate postale.

Administrațiunea.

SCIRI ULTIME.

Pretoria, 13 Octomvrie. Dela 15 Septemvrie a. c. încöce au fost esilați pentru totdeuna din Africa-de-Sud 18 comandanți burii, cari erau prisionierii Englesilor.

DIVERSE.

Telefon fără sîrmă. La congresul naturalistilor și doctorilor germani în Hamburg, profesorul Simon a arătat o lampă electrică obișnuită, cu arc, așezată pe acoperișului gimnasiunii Ioan. O oglindă trimetea parte din lumina ei la depărtare de câte va sute de metri la altă oglindă după acoperișul laboratorului municipal de fizică. Rațele adunate de oglinda concavă-ovală, loveau o celulă de seleniu, care era în sîrma unui telefon. Dacă vorbea cine-va în fața lămpii, chiar și dela 100 de metri depărtare, telefonul reproducea toate cuvintele, măcar că între lampă și telefon nu era altă comunicație decât rațele laminöse. Deși nu se vedea nici un efect asupra luminei, totuși tăria ei se schimba și seleniul, simțitor la asemenea schimbare, făcea să fiă mai tare sau mai slab curentul ce trecea prin sîrma telefonului și această variație făcea să vibreze placa lui ca și lumina lămpii și vorba se reproducea.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Reductor responsabil: Traian H. Pop.

Biuroul avocaților asociați.

C. Rădulescu,

fost procuror și judecător de tribunal, și

Nicolae Andrei Popovici,

doctor în drept, tost magistrat,

se angajeză a pleda înaintea tuturor instanțelor judecătoreșcoi din România, procese de ori-ce natură, esecutării de hotăriri și creanțe.

Bucuresci, strada Smărdan 53.

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,
se pot procura următoarele cărți:**

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandatie.)

Atragem atențiunea cetitorilor asupra cărților de mai jos, cari se vënd cu prețuri reduse, ba chiar numai pe jumătate, de cum s'au vëndut până acum.

1) *Lascar Viorescu, O icônă a Moldovei din 1851* de Wilhelm de Kotzebue. E cunoscută această scriere ca o lucrare istorică de mare valoare în literatura noastră. Conține 268 pag. cu tipar curat și hârtie de lux. Prețul în loc de 4 c. r., cum s'a vëndut până acum, este ađi numai 2 cor. (+ 30 bani porto.)

2) *Poesii de Veronica Micle*, regretata noastră poetă. Conține 144 pag. In loc de 3 cor., se vinde numai cu 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto.)

3) *Poesii complete* de Carol Scrob. Numele acestui autor este de asemenea bine cunoscut literaților noștri și poesiile lui ocupă un loc frumos în literatura română. Prețul s'a redus dela 4 la 2 cor. (+ 20 b. porto.)

4) *Instrucțiunea gimnasticeii* în școlile de băieți și de fete. Cu 57 figuri în text, de D. Ionescu, profesor de gimnastică la liceul Lazăr și la școala normală de institutori din București. Preț. în loc de 3 cor. e 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto) De lipsă e mai cu seamă pentru învățătoři.

5) *Originea monedelor* (a banilor) de

M. C. Sufu, o interesantă conferență ținută la Ateneul Român din București. In loc de 1 leu se vinde cu 50 bani.

6) *Poesii de F. M. Stoicescu*. Este o carte mare de 252 pag. cu exterior plăcut și bine îngrijit. Autorul e de asemenea cunoscut în literatura română și versurile sale frumoase nu au lipsă de laudă, căci se laudă de sine. In loc de 4 cor. se vinde cu 2 cor. (+ 10 b. porto.)

7) *Vrei să te iubescă bărbatul?* Broșura cu acest titlu conține povește practice serioase și foarte potrivite pentru familiile bune. Prețul dela 1 cor s'a redus la 50 b. (+ 5 b. porto.)

**500 fl. plătesc celui ce va
dure de dinți, ori îi va
mirosi gura, după ce va folosi**

apa de dinți

a lui Bartilla, o sticlă 70 bani.
(Pentru pachetare 20 filler deosebit)

Erezi A. Bartilla (E. Winkler)
VIENA, 19/1, Sommergeasse 1.

Să se cêră pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile, unde nu se pôte căpeta, trimt 7 sticle cu 5 cor. 20 fl. franco; 16 sticle cu 9 cor. franco.

Se căpeta în BRAȘOV la farmacia D-lui Victor Roth și la farmacia ingerul păzitor, Tergu grăului Nr. 7.

HOTEL ORIENT

Cu începere de Duminecă din 29 Septemvre a. c. vine la vëndare în

Restaurantul Hôtel Orient (nr. 1)
dîlnic Bere prospetă de Steinbruch (a Dreher),
Königsbräu paharu 10 cr.
Transilvania bräu paharu 8 cr.

Totodată atrag atențiunea on. public asupra
Vinurilor escelente
de masă, vechi și în butelii și Șampanie.

Bucătărie recunoscută de bună și ieftină.
Abonamente în local și afară de local.
Table d'hôte pentru nunți și societăți cu prețuri ieftine.

Dejun zonen 8 cr. **Serviciu prompt.**

Rogându-me de o cercetare numărosă, sunt
cu totă stima
Adolf Mühlhofer,
Restaurateur,

7-10.217.

HÔTEL ORIENT.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Octomrric st. n. 1901.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la ora 5-8 min. dim.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2-45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la ora 7-48 min. séra.

Dela Brașov la Bucuresci:

- I. Trenul de persoane la ora 3-55 m. dim.
- II. Trenul mixt la órele 11-40 a. m.
- III. Tr. mixt, la ora 6-55 min. séra.
- IV. Trenul accel. la ora 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).

Dela Brașov la Kezd-Oșorheiu:

- I. Trenul de pers. la ora 5-19 min. dim. (are legătură cu Tușnad la óra 9.1, cu Ciuc Szereda, la óra 10.46 min. a. m.)
- II. Trenul mixt la óra 8-50 min. a. m.
- III. Trenul de pers. la óra 3-15 m. p. m. (are legătură cu linia Tușnad-Ciuc-Szereda).

Dela Brașov la Zênesci (gar. Bartolomeiu).

- I. Trenul mixt la óra 9-2 min. a. m.
- II. Trenul mixt la óra 5-26 min. p. m.

Dela Brașov la Ciuc-Gyimes:

- I. Trenul de pers. la óra 5-19 min. dim.
- II. Trenul mixt la óra 8-50 min. a. m.
- III. Trenul de pers. la óra 3-15 min. p. m.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Trenul de persoane la óra 8 dim.
- II. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2-9 m. p. m.
- III. Trenul mixt la óra 10-25 min. séra.

Dela Bucuresci la Brașov:

- I. Trenul accel. la óra 2-18 min. p. m.
- II. Trenul mixt, la óra 9-27 min. p. m.
- III. Trenul pers., la óra 5.— m. p. m.
- IV. Tren de pers. la óra 7.55 min. dim. (care circula numai Vinerea dela Predeal).

Dela Kezd-Oșorheiu la Brașov:

- I. Trenul de persoane la óra 8-25 m. dim (are legătură cu St.-Georgiu, Ciuc-Szereda óra 3-20)
- II. Trenul de pers. la óra 1-53 m. p. m. (are leg. dela Ciuc-Gyimes la 5.17 dim.)
- III. Trenul mixt, la óra 6-50 m. séra (are legătură dela Palanca la 8.54 dim.)

Dela Zênesci la Brașov (gar. Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la óra 7-12 min. dim.
- II. Trenul mixt la óra 1-17 min. p. m.

Dela Ciuc-Gyimes la Brașov:

- I. Trenul de pers. la óra 8-25 m. dim.
- III. Trenul de pers. la óra 1-53 m. p. m.
- III. Trenul mixt la óra 6-50 min. séra

Pentru morburî de stomac!

Celor ce prin recé ă, înbuibare, mănăcări greu de mistuit, ferbințeli, prea reci, șeu viața neregulată și'au traș un morb de stomac și anume:

Catar de stomac, cărcei, dureri, mistuire rea,
se recomandă un mijloc bun de casă, probat de mai mulți ani cu efect bun
Vinul de burueni (Kräuterwein) a lui Huberth Ullrich

Vinul de burueni este preparat din buruieni escelente și vindicătoare cu vin bun, întăresce stomacul și organismul de mistuire al omului. Vinul de burueni delătură mistuirea rea, și ajută la formarea de sânge sănătos.

Folosirea vinului de burueni delătură morburile de stomac deja la început. De aceea s'ă se folosescă de timpuriu. Simptome ca: dureri de cap, răgăială, grêtă, slăbic une, vomare, dispare adese-ori după folosirea a câteva sticle de vin de burueni.

Constipația și urmările ca: neastimpăr, colică, bătate de inimă, insomnă, congestiuna la ficat, splină, hemoroide, se delătură intr-tuitând vinul de burueni. Asemenea curăță din stomac materii stricăcioase prin eșirea ușoră la scaun.

Slăbiciunea, paliditatea feței, anemia, debilitatea provin adese-ori din mistuire rea și din dispoziție lolaăvicioasă a ficatului. Persóne cari pătinesc de liosa de apetit, nervositate, durere de cap, insomnie, tângesc cu încetul Vinul de burueni dá impuls puterii de viață, Vinul de burueni excită apetitul, ajută mistuirea și hrănesce, mișcă prefacerea substanțelor, alină nervii excitati și produce vioiciune de viață. — Mulțime de scrisori de mulțumire confirmă acestea.

Vin de burueni se căpeta în sticle à 3 cor. și 4 cor. în farmaciile diu: Brașov, Săcele, Cristian, Rêșnov, Codlea, Țințari, Helchiu, Bod, Feldióra, Ilye-falva, Uzon, Magyaros Nagypatak, Zágón, Papolcz, Kovászna, Beresnyó, Sepsi-Szt.-György, Bölön, Nagyajta, Baroth, Miklosvár, N.-Baczon Zsombor, Darocz, Homorod, Kóhalom, Ugra, Kacza, Zsiberk, Lemnek, Báránykut, Boldogváros, Boholez, Szásztuykos, Bethlen, Sárkány, Almásmező, Zernest, Törösvár, Vajdarecse, Voila, N.-Sink, Aiud, Panceu, Kézdivasárhely, Erzsébetváros, Segesvár, Nagyszeben și în tóte farmaciile din orașele mici și mari din Ardeal și din țerile străine. — Farmaciile din Brașov: a d-lor Heinrich G. Obert și Victor Roth trimite 3 șeu mai multe sticle cu prețurile originale în ori și ce localitate din Austro Ungaria.

Să se ferescă de imitație.

Cereți anume **Vin de burueni a lui Hubert Ullrich.**

Vinul de burueni al meu este mijloc secret. E compus din vin malaga 4500, spirt de vin 1000, Glicerin 1000, Vin roșu 2400, sirop de fragi 1500, sirop de cireșe 3200, fincen, anason, rădăcina helen, rădăcină americană, rădăcină de inzian, rădăcină calmus aa. 100. Aceste părți constitutive se se amestecă.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provêdut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta orice comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNTĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURÎ.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru tóte speciile de serviciuri

BILANȚURÎ.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori,
Couverte, în totă mărimca.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURÎ-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

A V I S.

Prenumerațiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potú face și retroar și când tela 1-ma și 15 a fis-carei lui.

Domnii abonati sê binevoiască a arăta în deosebi, când voiesca espedarea sê li-se facă după stilul nou.

Administraț. „Gaz. Trans.